

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně: obchodní společnost **STAVEBNINY STUPKA, s.r.o.**, se sídlem v Jaroměřicích 343, zast. Rudolfem Skoupým, advokátem se sídlem ve Svitavách, Soudní 1, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem v Praze 2, Štěpánská 15, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 2. 2012, čj. ČOI 133955/11/O100/2700/11/12/Be/Št, t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žalobkyně je p o v i n n a zaplatit žalovanému náklady řízení v částce 200,-- Kč do osmi dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný potvrdil pokutu ve výši 8.000,- Kč za správní delikt a náhradu nákladů řízení v částce 1.000,- Kč uloženou žalobkyní rozhodnutím Královéhradeckého a Pardubického inspektorátu České obchodní inspekce (dále také jen "inspektorát ČOI") ze dne 23. 11. 2011, čj. R 1494/2711. K odvolání žalobkyně pouze doplnil výrok tohoto rozhodnutí o konkrétní ustanovení zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), upřesňující porušení povinnosti žalobkyně.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobkyně je viněna ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 24 odst. 7 písm. h) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měla dopustit tím, že ve své provozovně neinformovala spotřebitele v souladu s cenovými předpisy o ceně 78 druhů nabízených a prodávaných stavebních výrobků, přičemž informaci o ceně platné v okamžiku nabídky nezpřístupnila ani jiným vhodným způsobem.

K odvolací námitce týkající se prostoru, kde byly umístěny neoznačené výrobky, uvedl, že ani žalobkynin popisovaný stav, že nešlo o místo volně přístupné pro spotřebitele, není v souladu se zákonem. Z hlediska cenových předpisů, na něž odkazuje ustanovení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, není totiž dostatečné, aby ceny zboží byly obsaženy pouze v paměti počítače a spotřebitel se tuto cenu dovídal kladením dotazů skladníkovi či obsluze u pokladny. K tomu citoval ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“). Z něho dovodil, že varianta ústního sdělení ceny pro daný případ prodeje stavebních výrobků nepřichází v úvahu, neboť tak lze postupovat u odhadu ceny zhotovovaného díla jakožto ceny plnění ze smlouvy, která teprve v budoucnu vznikne, nebo u povahy zboží, které se sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího. Pro případ žalobkyně však zmíněné ustanovení vyžaduje, aby byl spotřebitel s cenou seznámen buď označením tohoto zboží cenou, anebo zpřístupněním této ceny, a to před „jednáním o koupi“. Ústní sdělování ceny zboží k dotazu spotřebitele tedy v tomto případě nepřipadá v úvahu.

Žalovaný má zato, že i pokud žalobkyně nabízí cca 300 druhů zboží, neznemožňuje jí to, aby bylo provedeno buď označení tohoto zboží cenou nebo vyhotovení přístupného ceníku na viditelném místě.

Výši pokuty žalovaný označil za mírnou. Důvod k jejímu snížení proto neshledal a připomněl, že žalobkyni byla v nedávné době uložena pokuta ve výši 4.000,- Kč na jiné provozovně za typově shodný delikt.

Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhla jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadené rozhodnutí považuje za věcně nesprávné, vydané na základě nesprávně zhodnoceného skutkového stavu, z něhož byly následně vyvozeny i nesprávné závěry právní.

Věcnou nesprávnost shledala žalobkyně v tom, že rozhodnutí nebere v potaz realitu a skutečnost, že k porušení práv zákazníků nijak nedošlo. Stavební materiál byl totiž na venkovní ploše uskladněn a celá plocha byla označena cedulí se zákazem vstupu bez doprovodu skladníka. Proto má zato, že se nemohlo jednat o zákazníkům volně přístupnou prodejní plochu, neboť prodej tam uskladněných výrobků není samoobslužný, vstup na plochu je možný pouze na vyžádání v doprovodu skladníka, chce-li zákazník zboží osobně vidět. Z uvedených důvodů nebyl tento stavební materiál označen cenovkami. O sortimentu a cenách materiálu je na provozovně zákazník informován obsluhou provozovny, zejména pracovníkem

u pokladny, který zákazníkovi na požádání sdělí dostupnost zboží na skladě a cenu. Po koupi a zaplacení kupní ceny je zboží zákazníkovi vydáváno skladníkem ze skladové plochy. Tento postup je přitom v prodejnách stavebnin zcela běžný, což je dáno povahou výrobků, neboť stavební materiál je většinou vyšší hmotnosti či většího objemu a tedy i náročnější na uskladnění. Specifikum je i v tom, že se jeho cena poměrně často mění a u prodávaného množství cca 300 druhů není dle žalobkyně v jejích silách neustále předělávat cenovky.

Jiné zboží nabízené v prodeji samoobslužně uvnitř provozovny bylo cenovkami řádně označeno. U zboží na venkovní ploše ani není možné cenovky umísťovat, když se nejedná o plochu prodejní, ale skladovací a manipulační, na které je častý pohyb vysokozdvížného vozíku, který přiváží stavební materiál či jej odváží k výdeji zákazníkům. Dle žalobkyně není zákazník ani nijak poškozen, neboť i když si nevyžádá údaje o výrobcích dopředu, nejpozději před zaplacením se kupní cenu dozví od obsluhy pokladny z počítačového systému, přičemž má vždy možnost od koupě ustoupit či si cenu porovnat s cenou zjištěnou jinde.

Žalobkyně uzavřela, že v jejím případě nedošlo k porušení ustanovení § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ustanovením § 13 zákona o cenách, neboť plocha, na které se předmětné zboží nacházelo, neslouží pro prodejní účely, ale pro účely skladování a takto je řádně oddělena a označena cedulí. Zboží na této ploše tak není přímo nabízeno a nemůže být ani pro účely ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách za zboží „při nabídce a prodeji“ považováno. Dle jejího názoru je nutno rozpor s ustanovením § 12 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele posuzovat též s ohledem na jeho odstavec druhý, přičemž její jednání nevzbuzovalo zdání, že je cena nižší, než jaká ve skutečnosti je, či jiná zdání. Má zato, že se nedopustila správního deliktu dle ustanovení § 234 odst. 7 zákona o ochraně spotřebitele.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. V reakci na žalobní námitku argumentující nepřístupností předmětného prostoru jako skladovací a manipulační plochy uvedl, že zjištění inspektorátu ČOI zachycená v protokolu ze dne 6. 10. 2011 svědčí o opaku. Z průběhu kontroly vyplývá, že ve fázi, kdy inspektoři vystupovali jako spotřebitelé, bylo možno vstoupit i na venkovní plochu a bylo možno u pokladny provést kontrolní nákup složený jak ze zboží vystaveného ve vzorkové prodejně, tak ze zboží na venkovní ploše, aniž by k tomu potřebovali asistenci skladníka. Setrval na názoru, že i v případě verze s nepřístupnou skladovou plochou však jde o popis stavu věci, který by zákonu rovněž neodpovídal. Ústní sdělování ceny na doptání právní úpravě zásadně neodpovídá. Požadavek na transparentní písemnou informaci považuje žalovaný za důvodný, přičemž má zato, že se nejedná o požadavek neproveditelný, neboť i v celé řadě dalších odvětví prodeje, kde se rovněž jedná o nabídku velkého množství druhů výrobků, jejichž cena se často mění, je zboží opatřeno cenovkou (na výrobku nebo na regále), anebo je k němu k dispozici ceník přístupný na viditelném místě.

Při jednání před soudem zástupce žalobkyně odkázal na obsah podané žaloby. K dotazu soudu uvedl, že na venkovní ploše byly umístěny výrobky, které nebyly nabízeny ve vzorkové prodejně. Na venkovní ploše bylo umístěno zboží větší velikosti, které se do vzorkové prodejny nevejde a se sortimentem zboží se zákazník mohl seznámit tak, že učinil dotaz u prodáváče v prodejně. Na venkovní plochu se zákazník může dostat tak, že buď projde přes prodejnu, nebo může objekt prodejny obejít, ale v tom případě porušuje zákaz umístěný v prodejně, který zakazuje vstup na tuto plochu bez doprovodu skladníka.

Pověřený pracovník žalovaného odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Odmítl možnost, že by kontroloři při vstupu na venkovní plochu porušili nějaký zákaz či překonali nějakou zábranu. V tomto směru odkázal na obsah kontrolního protokolu, v němž o existenci nějakého zákazu není zmínka. Připomněl také, že na chování kontrolorů při kontrole nebyla podána žádná stížnost.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a žalobu důvodnou neshledal.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že v provozovně žalobkyně byla dne 6. 10. 2011 provedena kontrola, a to mimo jiné i kontrola dodržování zákona na ochranu spotřebitele. Namátková kontrola byla provedena u 120 druhů prodáváného zboží, přičemž kontrolní nákup obsahoval celkem 5 ks výrobků. U výrobků umístěných ve vzorkové prodejně (kontrolní nákup obsahoval 2 výrobky) závady v oceňování zjištěny nebyly. Závady však byly zjištěny u výrobků vystavených mimo prostor prodejny, ke kterým dle záznamu v protokole měl spotřebitel volný přístup (78 druhů výrobků – kontrolní nákup obsahoval 3 z nich), neboť nebyly vhodně označeny cenou a cena zboží nebyla spotřebiteli zpřístupněna ani jiným vhodným způsobem.

Proti popsaným nedostatkům inspektorátem ČOI v kontrolním protokolu z téhož dne podala žalobkyně námitky, a to zejména, že venkovní plocha u provozovny není prodejní, že spotřebitel nemá volný přístup k předmětným výrobkům a že se jednalo o zboží uskladněné na venkovní ploše označené cedulí zakazující pohyb zákazníků bez doprovodu skladníka. Námitkám inspektorát ČOI nevyhověl.

Následně dne 27. října 2011 vydal inspektorát ČOI příkaz čj. P 1494/2711, kterým uložil žalobkyni dle ustanovení § 24 odst. 10 zákona na ochranu spotřebitele pokutu ve výši 8.000,- Kč a zaplatit náklady řízení v částce 1.000,- Kč. Proti tomuto příkazu podala žalobkyně odpor, kterým se příkaz zrušil, a správní řízení pokračovalo.

Výsledkem řízení pak bylo rozhodnutí inspektorátu ČOI ze dne 23. 11. 2011, čj. R 1494/2711, ve kterém setrval na svém závěru o uložení pokuty, proti němuž podala žalobkyně odvolání. Odvolacím námitkám pak žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí nevyhověl.

Krajský soud při posouzení věci vycházel z následující právní úpravy: zákon o ochraně spotřebitele v odstavci prvním § 12 stanoví, že prodávající je povinen informovat v souladu s cenovými předpisy o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit. Podle § 1 odst. 1 zákona o cenách se zákon vztahuje na uplatňování, regulaci a kontrolu cen výrobků, výkonů, prací a služeb (dále jen „zboží“) pro tuzemský trh, včetně cen zboží z dovozu a cen zboží určeného pro vývoz.

Dle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách je prodávající povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to

- a) označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám,
- b) zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků,
- c) zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsoby uvedenými v písmenu a) nebo b),
- d) předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího, nebo
- e) oznámit kupujícímu odhad ceny^{8d)}, nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými v písmenech a) až d); cenou podle tohoto odstavce se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Z uvedeného vyplývá, jak správně poznamenal i žalovaný, že na posuzovanou situaci, tj. na prodej stavebních výrobků, nelze aplikovat písm. d) ani e) posledně zmíněného ustanovení, ale pouze písm. a) až c) tohoto ustanovení. To znamená, že v situaci, v jaké byla žalobkyně, je požadováno, aby spotřebitel byl s cenou seznámen buď označením tohoto zboží cenou nebo zpřístupněním této ceny před jednáním o koupi (formou ceníků nebo jiným přiměřeným způsobem nelze-li označit zboží způsoby pod písm. a/ nebo b/).

U zboží žalobkyně, které bylo umístěno ve vzorkové prodejně, nebyla kontrolními pracovníky zjištěna žádná závada, tj. bylo řádně označeno viditelně platnou cenou. Zboží, které však bylo umístěno na venkovní ploše, takto, ani jinak písemnou formou, označeno nebylo a jeho cena byla sdělována pouze ústně na doptání. V tom shledali pracovníci žalovaného nedodržení zmíněného ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

Krajský soud se neztotožnil s argumentací žalobkyně, že venkovní plocha byla pouze plochou skladovací a manipulační. Z listin založených ve správním spise (zejména kontrolního protokolu, námitek žalobkyně proti kontrolnímu protokolu a odvolání žalobkyně) i z popisu této plochy zástupcem žalobkyně při jednání před soudem vyplynulo, že na této ploše bylo umístěno zboží, které nebylo nabízeno v prodejně, a to z důvodu své velikosti. S tímto zbožím se zákazník mohl seznámit právě na této venkovní ploše, kam se mohl dostat tak, že buď prošel přes prodejnu nebo mohl objekt prodejny obejít. Žalobkyně přitom opakovaně tvrdila, že na tuto

venkovní plochu nebyl volný přístup, neboť zde měla být cedule, která zakazovala vstup na tuto plochu bez doprovodu skladníka. V odvolání žalobkyně (následně pak i v žalobě) zdůvodňovala tento zákaz mimo jiné tím, že „zákaz je zde umístěn z důvodu zajištění bezpečnosti zákazníků, jedná se o plochu skladovou ... s občasným pohybem vysokozdvížných vozíků“.

Předmětnou venkovní plochu tedy není možno označit za pouze a jen plochu skladovací (a manipulační), ale je zřejmé, že šlo současně i o plochu, kde bylo zboží nabízeno k prodeji. Pouze tam totiž měl zákazník možnost toto zboží vidět, resp. se fakticky seznámit s tím, jaké konkrétní zboží žalobkyně právě nabízí k prodeji. A pouze na jeho dotaz mu bylo skladníkem, případně obsluhou prodejny, sděleno, za jakou cenu se to které zboží prodává. Povinnost prodávajícího informovat spotřebitele o ceně výrobků je však splněna jen tehdy, pokud jsou poskytované informace přístupné okamžitě bez toho, že by byl nucen činit jakýkoliv úkon ke zjištění ceny konkrétního výrobku, tj. např. komunikovat s obsluhou prodejny (k tomu srov. např. rozsudek sp. zn. 11 Ca 203/2006, publikovaný ve Sb. NSS pod č. 898/2006 Sb.).

Krajský soud tedy neshledal za podstatnou skutečnost, zda měl zákazník volný vstup na předmětnou venkovní plochu či nikoliv (tj. pouze s doprovodem skladníka, jak tvrdí žalobkyně), ale to, že i tuto plochu je nutno označit za plochu, kde bylo zboží žalobkyní nabízeno k prodeji. Ostatně že tuto plochu i sama žalobkyně také považovala za plochu, kde dochází k nabídce zboží k prodeji, je zřejmé z jejího vysvětlení zákazu vstupu bez doprovodu skladníka, tj. z důvodu bezpečnosti zákazníků. Sama tedy předpokládala, že zákazníci se na této venkovní ploše budou pohybovat, neboť vlastně jen tam se mohli s nabídkou zboží větších rozměrů seznámit.

Námítky žalobkyně, že prodej stavebního materiálu je specifický tím, že se jeho cena poměrně často mění, že není v jejích silách neustále předělávat případné cenovky a že žalovaný, resp. kontrolní orgán, jí nedává žádný návod, jak zákazníka s cenou předmětného zboží seznámit, neshledal krajský soud důvodnými. Předně nutno konstatovat, že podstatou sporu byla oprávněnost postihu za nedodržení příslušných zákonných ustanovení, nikoliv otázka stanovení konkrétního návodu na správný postup. Krajský soud však nepokládá požadavek na písemnou informaci o ceně za nijak přemrštěný či nerealizovatelný. Pokud jde o větší množství výrobků, či často se měnící se ceny (jak argumentuje žalobkyně), je taková situace jednoduše řešitelná např. zpracováním ceníku umístěného na viditelném místě v prodejně. Zákon na takové situace pamatuje právě v ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona o cenách, kde prodávajícímu umožňuje zpřístupnit cenu na viditelném místě formou ceníků nebo jiným přiměřeným způsobem. Nikdo tedy po žalobkyni nepožadoval ani nepožaduje, aby označovala cenovkami každé jednotlivé zboží na předmětné venkovní ploše.

Důvodnou nebyla shledána ani námitka žalobkyně, že jejím postupem nebyl zákazník nijak poškozen, že její jednání nevzbuzovalo zdání, že je cena nižší, než

jaká je ve skutečnosti, či jiná zdání, která by spotřebitele ohledně ceny uváděla v omyl či mu zjištění ceny znemožňovala.

Jak je již shora uvedeno, zákon o ochraně spotřebitele v návaznosti na zákon o cenách klade na prodávajícího důležitý požadavek jednoznačně informovat spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb platné v okamžiku nabídky. Za tím účelem je povinen zřetelně označit výrobky cenou nebo informaci o ceně výrobků jinak vhodně zpřístupnit. Ustanovení § 12 odstavce 2 zákona o ochraně spotřebitele pak uvádí příkladný výčet zvláštních způsobů klamání spotřebitele údajem o ceně. Z toho však nelze dovozovat, že pokud zřejmě nedojde ke konkrétní situaci podřaditelné pod některý z těchto zvláštních způsobů klamání spotřebitele, že prodávající nemusí informovat spotřebitele o ceně prodáváných výrobků způsobem uvedeným v ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách, resp. že nemůže být postižen, když informaci o ceně požadovaným způsobem neuvede. Takový výklad by popíral základní smysl zmíněné informační povinnosti prodávajícího.

Krajský soud proto dospěl ve shodě se správními orgány k závěru, že žalobkyně porušila výše uvedená ustanovení zákona o ochraně spotřebitele a zákona o cenách tím, že zákonem požadovaným způsobem neseznámila spotřebitele s cenou nabízených výrobků před jednáním o koupi zboží.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci úspěšný, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení před krajským soudem spočívajících v jízdě k jednání soudu z Prahy do Hradce Králové a zpět, celkem ve výši 200,- Kč.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 26. března 2013

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu